

CAT/C/CO/34/FIN
Kommittén mot tortyr
34:e mötet

PRELIMINÄR VERSION

**BEHANDLINGEN AV RAPPORTER SOM INKOMMIT FRÅN DE FÖRDRAGASSLUTANDE
STATERNA I ENLIGHET MED ARTIKEL 19 I KONVENTIONEN**

Slutsatser och rekommendationer av kommittén mot tortyr

FINLAND

1. Kommittén har behandlat Finlands fjärde periodiska rapport (CAT/C/67/Add.1) vid sitt 647:e och sitt 650:e möte den 9 respektive 10 maj 2005 (CAT/C/SR.647 och 650) och har antagit följande slutsatser och rekommendationer vid sitt 661:a möte.

A. Inledning

2. Kommittén välkomnar den fjärde periodiska rapporten från Finland, som har utarbetats i enlighet med kommitténs riktlinjer och som har inlämnats i tid. Kommittén värdesätter den konstruktiva dialogen med delegationen och tackar för de innehållsrika skriftliga svaren till ärendelistan och de detaljerade svaren på medlemmarnas muntliga frågor.

B. Positiva synpunkter

3. Bland många positiva punkter i utvecklingen noterar kommittén särskilt

a) att förbud mot tortyr och annan behandling som kränker människovärdet tagits in i 7 § i Finlands nya grundlag,

b) att företrädare för den fördragsslutande staten muntligen försäkrat att regeringen överväger att definiera tortyr enligt artikel 1 i konventionen i strafflagen, erinrande den oro kommittén uttryckt,

c) att den fördragsslutande staten vidtagit åtgärder för att genomföra kommitténs tidigare rekommendationer om

i) rättslig kontroll av användningen av isolering vid frihetsberövande före rättegång,

ii) förbud mot organisationer som främjar och verkar för rasdiskriminering, och

iii) förbud mot spridning av idéer som bygger på rasöverlägsenhet eller rashat.

d) att lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande trätt i kraft 2001, vars syfte är att främja invandrades integration, jämlikhet och valfrihet liksom ändringen 2002 av denna lag för att tillgodose behoven hos utsatta personer, inbegripet minderåriga och personer som blivit offer för tortyr, våldtäkt eller något annat slag av fysiskt eller sexuellt våld,

e) att systemet för genomförande av domar och frihetsberövande genomgått en övergripande revidering, inbegripet ändringar i systemet för villkorlig frigivning,

- f) att mentalvårdslagen ändrats med hänsyn till de konventioner om de mänskliga rättigheterna som är bindande för Finland i syfte att stärka patienternas och personalens rättigheter,
- g) att det försäkras att det finns stänga lagregler om användningen av våld, inbegripet användningen av lugnande medel och annan mediciner, vid genomförandet av utvisningsbeslut,
- h) att en byrå inrättats 2001 för en minoritetsombudsman i stället för den tidigare utlänningsombudsmannen; minoritetsombudsmannen har större befogenheter enligt lagen om minoritetsombudsmannen och diskrimineringsnämnden och utlänningslagen, inbegripet möjligheten att agera för asylsökande och utvisade personer,
- i) att det inte har funnits några rapporterade fall av tortyr i Finland under rapporteringsperioden,
- j) att kommitténs rapporter (CPT/Inf (2003) 38 och CPT/Inf (2004) 20) och regeringens svar på dem publicerats i samband med att kommittén mot tortyr besökte Finland och att den fördragsslutande staten vidtagit åtgärder för att genomföra kommitténs rekommendationer,
- k) att det fakultativa protokollet till konventionen undertecknats i september 2003 och att åtgärder vidtagits för att ratificera det,
- l) att Romstadgan om Internationella brottmålsdomstolen ratificerats den 29 december 2000.

C. Farhågor

4. Kommittén uttrycker sin oro angående

- a) det faktum att det trots att tortyr förbjuds i den nya grundlagen inte finns någon uttrycklig definition av tortyr i strafflagen som omfattar alla element som ingår i artikel 1 i konventionen, oaktat kommitténs tidigare rekommendationer,
- b) det s.k. påskyndade förfarandet enligt utlänningslagen som ger asylsökande mycket begränsade möjligheter till noggrann prövning av deras ansökningar och till överprövning om deras ansökan avslås,
- c) den omständighet att riksdagens justitieombudsman, trots det existerande skyddet, kunnat rapportera om ett färskt fall där en asylsökande fått sin ansökan avslagen och påstått ha blivit utsatt för tortyr i sitt utgångsland,
- d) det faktum att det trots pågående program för renovering av fängelserna inte är möjligt att upphöra med användningen av fristående nattkärl före 2010 i vissa fängelser.

D. Rekommendationer

5. Kommittén rekommenderar att den fördragsslutande staten

- a) antar särskild lagstiftning som kriminaliserar tortyr i alla dess former så som detta definieras i artikel 1 i konventionen,
- b) ser över tillämpningen av påskyndat förfarande vid prövning av asylansökningar för att säkerställa att de sökande har tillräckligt med tid för att använda alla till buds stående överprövningsförfaranden innan oåterkalleliga åtgärder vidtas av myndigheterna,
- c) stärker rättssäkerheten för asylsökande för att säkerställa att alla asylförfaranden överensstämmer med artikel 3 i konventionen och med andra internationella förpliktelser på området,

d) genomför samtliga förslag som lagts av arbetsgruppen för översyn av situationen för romer i finska fängelser och alla andra åtgärder som behövs för att förbättra de romska fångarnas situation och välbefinnande,

e) överväger möjligheter att försnabba programmet för renovering av fängelserna och med hänsyn till förbättrade hygieniska förhållanden utreder ytterligare alternativ för att temporärt bli av med de fristående nattkärlen,

f) fortsätter att bidra till den frivilliga FN-fonden för tortyroffer så som skett regelbundet sedan 1984,

6. Kommittén rekommenderar att den fördragsslutande staten ger kommitténs slutsatser och rekommendationer en bred spridning på alla lämpliga språk, på myndigheternas webbsidor, i medierna och genom frivilligorganisationer.

7. Kommittén uppmanar den fördragsslutande staten att inom ett år tillhandahålla information om hur den svarat på kommitténs rekommendationer i punkterna 5 c, 5 d och 5 e.

8. Den fördragsslutande staten ombeds inkomma med sin nästa periodiska rapport före den 28 september 2010, som är den utsatta tiden för den sjätte periodiska rapporten. Den fördragsslutande statens nästa rapport kommer att betraktas som en dubbelrapport omfattande rapporterna 5 och 6.